

عکس: سجاد حسینی/ایران

بازار سرمایه در پارادایم جدید اقتصادی چه آینده‌ای خواهد داشت؟

پیام حضور دولت در میدان بورس

گزارش

بهزاد بهمن نژاد

گروه بورس

تیم اقتصادی دولت با پرچمداری وزیر اقتصاد می‌دهد، نشان‌دهنده یک تحول مهم است که نه تنها فعالان بازار سرمایه، بلکه هرآنکه دستنی در تولید کشور دارد باید به آن توجه کند. سه محور کلیدی اقتصادی دولت شامل کنترل ارز و تورم، تقویت تولید و سرمایه‌گذاری و همچنین توجه به معیشت و اشتغال مردم با شناسایی دقیق نقاط درد همراه است. بنابراین، اگر از حذف قیمت‌گذاری دستوری، پایان رانت ارزی، هماهنگی بین دستگاه‌ها، کسری بودجه نزدیک صفر و نظام‌مندی بازار بدهی گفته می‌شود، یعنی بورس پیش‌بینی‌پذیر خواهد شد. در سویی دیگر، کاهش تورم روی دیگر سکه‌ای است که ارزش را به بورس برمی‌گرداند؛ بازار سهامی که در قیاس با رقبای منطقه‌ای و اقتصادهای مشابه خود همیشه به دلیل تورم‌های بالای اقتصاد ایران، کم‌ارزش‌گذاری می‌شده است، حالا فرصتی پیدا می‌کند در صورت تحقق وعده‌های وزیر به جایگاهی که لایق آن است، برگردد. آخرین مسأله و شاید مهم‌ترین نتیجه این مجموعه سیاستی نیز که در دل تخفیف‌های مالیاتی و اصلاح فرآیندهای تجاری و گمرکی نهفته است، می‌تواند «عادت نگاه کوتاه‌مدت و روحیه سفته‌بازی» را با «رونی تولید و بخش واقعی» جایگزین کند. چنین مسیری از سوی تیم اقتصادی دولت، سازمان بورس را نیز به جایگاه درست و متصفانه خود در پاسخگویی برمی‌گرداند، جایی که نهاد ناظر بازار سرمایه

باید توجه خود را بر کارآمدی بازار، توسعه ریزساختارها و دفاع از حقوق سرمایه‌گذاران متمرکز کند. بر این اساس، اولین حضور معاون اول رئیس‌جمهور در آیین نواختن زنگ آغاز معاملات بورس گرچه در ظاهر شاید ارزشی بیش از یک عکس یادگاری نداشته باشد، اما با مشاهده وعده‌هایی که اکنون بخش مهم آن نظیر اصلاح نرخ ارز در تالار دوم مبادلاتی جامه عمل پوشانده، نشان‌دهنده آغاز یک مسیر روی ریل درست اقتصادی است که سال‌ها کج رفته است. برنده بی‌چون و چرای این فضا، بخش واقعی سرمایه‌گذاری و بازار سرمایه است و همین حضور در بورس تهران یک بار دیگر امید را در دل بسیاری از علاقه‌مندان به کشور و فعالیت اقتصادی زنده خواهد کرد.

به رسمیت شناختن بازار سرمایه

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، محمدرضا عارف در آیین نواختن زنگ آغاز معاملات بورس که برای اولین بار در تاریخ بازار سرمایه صورت گرفت، با اشاره به اینکه سازمان بورس نقش کلیدی در توسعه و پیشرفت کشور دارد، افزود: «برای ق‌دردانی از زحمات و حمایت از بازار سرمایه که جز اولویت‌های دولت است به اینجا آمده‌ام و ما برنامه توسعه‌ای داریم که مهم‌ترین دغدغه آن تأمین منابع برای اجرای احکام برنامه هفتم پیشرفت است.»

معاون اول رئیس‌جمهور سخنانی گفت که کمتر

از وی شنیده شده بود: «بازار سرمایه ستون تأمین مالی پایدار و غیرتورمی در اقتصاد ملی است. امروز بیش از هر زمان نیازمند این سرمایه برای تأمین مالی تولید، طرح‌های ملی و زیرساخت‌های اقتصادی هستیم و باید این سرمایه را از شبکه بانکی به سمت بازار سرمایه هدایت کنیم.»

عارف در پایان تأکید کرد: «اعتماد عمومی به بازار سرمایه یک سرمایه راهبردی است و باید سازوکارهای لازم برای اعتماد عمومی را به طور جدی دنبال کنیم؛ مسأله‌ای که به گفته وی نیازمند پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌ها و حمایت از سرمایه‌گذاران خرد است.

برنامه‌های اقتصادی دولت در سه محور

حرف اصلی و تازه سیدعلی مدنی‌زاده ایجاد یک اجماع و هماهنگی بین تمام دستگاه‌های اقتصادی بر اساس یک طرح هفده‌بندی بود. نقطه امیدوارکننده آن است که چندصدایی که شاید در ماه‌های ابتدایی روی کار آمدن تیم جوان وزارت اقتصاد با سایر دستگاه‌ها کم و بیش به چشم می‌خورد، در حال کم‌رنگ شدن است. وزیراقتصاد هماهنگی را حتی از حلقه اقتصادی فراتر و در همراهی با تیم وزارت خارجه عنوان کرد و بار دیگر بر سه محور کنترل ارز و تورم، تقویت تولید و سرمایه‌گذاری و توجه به معیشت و اشتغال مردم تأکید کرد. برای کنترل تورم راهبردی بلندمدت وزارت اقتصاد حل دو مسأله عنوان شد «ناترازی بانکی» و «کسری بودجه». اما در کوتاه‌مدت نیز سیاست‌های ارزی اصلاح خواهند شد.

گرچه مدنی‌زاده ارائه جزئیات را به بانک مرکزی واگذار کرد اما معلوم بود توافقاتی برای تغییرات اساسی شکل گرفته است. وقتی مدنی‌زاده از بازارسازی ارزی می‌گوید، اعتقاد و صحبت‌های همیشگی او نوعی مداخله موسوم به «حراج هلندی» است، یعنی کنترل قیمت‌ها از بالا و نه آنکه به دنبال قیمت‌ها ب‌دوند و مهمات ارزی را هدر دهند. با زمانی که از تغییر ارز تالارهای می‌گوید به معنای تلاش برای حذف هرگونه رانت است.

صحبت از صندوق‌ها و اوراق ارزی به معنای آن است که تقاضای مردم که از شر تورم به سوی دلار و طلا پناه می‌برند را می‌خواهد به سوی تولید هدایت کند. اتفاقی که ناخواسته، سلامت بازار سرمایه را به یک دغدغه راهبردی برای دولت تبدیل می‌کند و نه مشابه دوران قبل، محفلی برای به اصلاح «نوسان‌گیری» از سرمایه مردم در یک مقطع خاص.

نکته ریز اما مهمی که مدنی‌زاده اشاره

مختصری به آن کرد، نظم‌دهی به انتشار اوراق دولتی است. شاید اهالی بازار سرمایه کمتر به این موضوع توجه کنند، اما هرساله با آن مواجه بوده‌اند که بی‌نظمی در انتشار اوراق دو پیامد سخت برای بورس داشته است. اولاً، انباشت عرضه اوراق دولتی در ماه‌های پایانی سال، ناگهان شوک در نرخ بهره ایجاد می‌کند (مشابه سپرده‌های ترجیحی ۳۰ درصدی) که با نظم‌دهی می‌تواند از غافلگیری بورس تهران جلوگیری کند. ثانیاً، مکانیزم غیرشفاف و ناکارآمد عرضه اوراق بدهی که منجر به چندرنی شدن نرخ بهره در اقتصاد شده و رانت‌هایی را برای عده‌ای خاص پدید آورده، قرار است بزودی رفع شود. به عبارت ساده، وعده داده شد که دیگر قرار نیست اوراق دولتی در گزارش بانک مرکزی ۲۸ درصد باشند، روی تابلوی بورس ۲۶ درصد و پشت پرده بین نهادهای مالی و پیمانکاران دولتی بیش از ۴۰ درصد!

تایخ ریل جدید سیاست‌گذاری اقتصادی

ریل‌گذاری تازه در وزارت اقتصاد سه پیامد مهم خواهد داشت.

۱- بورس چگونه تحلیل‌پذیر می‌شود؟

هماهنگی دستگاه‌ها، حذف قیمت‌گذاری دستوری، پایان مداخله‌گری، کسری بودجه نزدیک صفر و بازار بدهی منظم همگی به معنای تحلیل‌پذیر شدن بورس تهران است. به عبارت دقیق‌تر، دیگر کسی صفرو بازار بدهی منظم همگی به معنای تحلیل‌پذیر شدن بورس تهران است. به عبارت دقیق‌تر، دیگر کسی صفرو بازار بدهی منظم همگی به معنای تحلیل‌پذیر شدن بورس تهران است. به عبارت دقیق‌تر، دیگر کسی صفرو بازار بدهی منظم همگی به معنای تحلیل‌پذیر شدن بورس تهران است. به عبارت دقیق‌تر، دیگر کسی صفرو بازار بدهی منظم همگی به معنای تحلیل‌پذیر شدن بورس تهران است.

۲- ارزش به بازار سرمایه برمی‌گردد؟

اما این تنها مسیر تقویت ارزش بازار سرمایه نخواهد بود. بر خلاف تصور رایج، کنترل تورم، ناترازی بانکی و البته تکمیل محصولات بازار سرمایه با حضور صندوق‌ها و اوراق ارزی به بازگشت بازار سرمایه به جایگاهی که مستحق آن است، منجر می‌شود. اگر به بورس‌های جهانی نگاه کنیم، در اقتصادهای در حال توسعه و کشورهای منطقه‌ای نسبت ارزش‌گذاری (قیمت به درآمد یا P/E) حوالی ۱۰ تا ۱۵ واحد دیده می‌شود، حال آنکه در بورس

تهران این نسبت ۷ تا ۵ واحد است. این شکاف سنگین بخشی به دلیل نااطمینانی‌ها و بخش دیگر به علت تورم بالاست. بنابراین، مهار تورم می‌تواند ارزشگذاری بازار سرمایه به سطوح به مراتب بالاتری هدایت کند.

۳- رونق دائمی تولید به جای اپیدمی سفته‌بازی

آخرین مسأله که شاید مهم‌ترین هم باشد، توجه ویژه تیم اقتصادی به رونق بخش واقعی است. وقتی وزیر از تخفیف‌های مالیاتی و اصلاح فرآیندهای گمرکی می‌گوید، یعنی «تولید رقابتی» و نه «تولید رانتی» قرار است توسعه یابد. بازار سرمایه به عنوان آینه اقتصاد کشور و شفاف‌ترین محل می‌تواند برنده اصلی این فضا باشد. جایی که به جای فراگیری نگاه کوتاه‌مدت و سفته‌بازی، رونق بخش واقعی تولید را شاهد خواهیم بود.

سازمان بورس به محدوده پاسخگویی متصفانه برمی‌گردد؟

در چنین پارادایمی، نهاد ناظر بازار سرمایه نیز می‌تواند به مأموریت اصلی خود در حیطه اختیاراتش برگردد. به جای آنکه رئیس سازمان بورس دائماً به دنبال نشان دادن برای ارز رانتی و قیمت‌گذاری دستوری به سیاستمداران باشد، می‌تواند بر مسائل خود در بازار سرمایه تمرکز کند. جایی که حجت‌الله صیدی روز مراسم روز گذشته تأکید کرد که «مسأله اقتصاد کشور تشکیل سرمایه است که مسیر آن به بازار سرمایه می‌رسد. پیش‌نیاز این امر نیز بازگشت اعتماد به بورس است». با بازگشت اعتماد به بازار سرمایه، صیدی هم می‌تواند در مسیر اصلاحات ساختاری و زیرساختی گام بردارد، مشابه اتفاقی که پس از ۲۲ سال رخ داد و حجم مبنا در بازار سهام حذف شد. اقدامی بسیار راقدر که می‌تواند در فضای اقتصادی پیش‌بینی‌پذیر، آغاز راهی تازه برای نهاد رگولاتوری بازار سرمایه نیز باشد.

روی خوش بورس به روایت ارقام

خبرهای خوب اقتصادی، لیخن بورس در معاملات دیروز را نیز به همراه داشت و شاخص کل بورس تهران با یک جهش ۲.۵ درصدی به اوج تاریخی ۳ میلیون و ۸۶۱ هزار واحدی رسید. در شرایطی که ۹۶ درصد نمادها سبزپوش بودند و بیش از ۲ هزار میلیارد تومان ارزش صف‌های خرید بود. در معاملات دیروز حدود ۲۶۰۰ میلیارد تومان پول حقیقی جذب بازار سهام شد، در حالی که بازار طلا با خروج حدود ۲۵۰۰ میلیارد توانایی حقیقی‌ها مواجه شد.

آیت‌الله اعرافی:

بانک قرض الحسنه مهر ایران در حال تولید یک الگوی عملی از بانکداری مردمی، فریادرسی اجتماعی و خدمت رسانی واقعی است

آیت‌الله اعرافی در دیدار با مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران، گفت: این بانک الگوی پیوند اقتصاد و ارزش‌های اسلامی است؛ الگویی که ارزش آن بسیار فراتر از مباحث نظری، فقهی و تئوریک است و می‌تواند پیوند میان آموزه‌های دینی، اقتصاد و نیازهای واقعی مردم را در میدان عمل نشان دهد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی قرض الحسنه، آیت‌الله «علیرضا اعرافی» مدیر حوزه‌های علمیه، در دیدار با دکتر «غلامرضا فتحعلی» مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران با تقدیر از عملکرد بانک، اظهار داشت: این بانک الگوی پیوند اقتصاد و ارزش‌های اسلامی است؛ الگویی که ارزش آن بسیار فراتر از مباحث نظری، فقهی و تئوریک است و می‌تواند پیوند میان آموزه‌های دینی، اقتصاد و نیازهای واقعی مردم را در میدان عمل نشان دهد. مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به اهمیت نقش الگوهای مبتدای در تمدن‌سازی اسلامی، افزود: همان‌گونه که در تاریخ ایران، الگوهای عملی همچون معماری و شهرسازی اصقهان در دوره صفوی با تلفیق دانش زمانه، معارف دینی و اخلاقی شکل گرفت و ماندگار شد، امروز نیز جامعه بیش از هر چیز به الگوهای عینی و عملی نیاز دارد و بانک قرض الحسنه مهر ایران در حال ارائه چنین الگویی در عرصه اقتصادی و اجتماعی است.

آیت‌الله اعرافی الگوسازی عملی را مقدمه نظریه‌پردازی دانست و تصریح کرد: این تجربه موفق باید به تولید فکر، مقاله، تحقیق و نظریه منجر شود و از طریق ارتباط فعال با حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و مراکز علمی، به‌صورت علمی تبیین و ترویج شود. وی گفت‌مان‌سازی مردمی را دومین محور مهم دانست و گفت: قرض‌الحسنه باید به یک گفت‌مان عمومی در جامعه، مساجد و میان

آیت‌الله اعرافی در پایان اظهار داشت: امیدوارم با استمرار این مسیر، توسعه فعالیت‌ها و گسترش خدمات، این بانک بتواند بیش از پیش در خدمت مردم، نظام اسلامی و تحقق الگوی بانکداری اسلامی و مردمی نقش آفرینی کند.

مردم تبدیل شود؛ اینکه در شرایط فعلی اقتصادی جامعه، یک بانک بتواند بر پایه قرض الحسنه به‌طور پایدار فعالیت کند، واقعاً کار بزرگی است و ارزش معنوی و اجتماعی مضاعفی دارد، زیرا گره از کار مردم باز می‌کند. مدیر حوزه‌های علمیه ادامه داد: نشست‌ها، مصاحبه‌ها، ارتباط با بانک مرکزی، دانشگاه‌ها، آموزش و پرورش، حوزه‌های علمیه، صنعت و دستگاه‌های اجرایی، همگی می‌توانند به گفت‌مان‌سازی این الگوی موفق کمک کنند و روحانیت نیز در این مسیر وظیفه‌ای سنگین و حساس بر عهده دارد.

آیت‌الله اعرافی با تأکید مجدد بر توسعه ارتباطات بین‌المللی، خاطرنشان ساخت: ایران شایستگی آن را دارد که به کانون و محور شبکه‌سازی جهانی در حوزه قرض الحسنه و بانکداری غیرربوبی تبدیل شود؛ هر اقدامی در این زمینه، سرمایه‌گذاری راهبردی برای کشور و انقلاب اسلامی است.

وی همچنین با اشاره به جایگاه بین‌المللی ایران افزود: تجربه چند دهه فعالیت بین‌المللی به من نشان داده است که علاقه به ایران، زبان فارسی، فرهنگ، تشیع و انقلاب اسلامی در جهان بسیار بالاست؛ کسانی که به ایران سفر می‌کنند، باید عزت، گرمات و آرامش را به‌طور ملموس احساس کنند و اقدام‌های بانک در تکریم و گره‌گشایی از امور مهمانان خارجی، اقدامی حرفه‌ای و شایسته تقدیر است.

آیت‌الله اعرافی در دیدار با مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران، گفت: این بانک الگوی پیوند اقتصاد و ارزش‌های اسلامی است؛ الگویی که ارزش آن بسیار فراتر از مباحث نظری، فقهی و تئوریک است و می‌تواند پیوند میان آموزه‌های دینی، اقتصاد و نیازهای واقعی مردم را در میدان عمل نشان دهد.

بنیاد قرض الحسنه راه‌اندازی می‌شود

در ادامه این دیدار، دکتر «غلامرضا فتحعلی» مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران با اشاره به پرداخت ۲۷ میلیون فقره تسهیلات در طول ۱۸ سال فعالیت بانک، اظهار داشت: منابع بانک مردمی است و تمرکز آن صرفاً بر حوزه قرض الحسنه قرار دارد؛ با این حال، در برنامه هفتم توسعه، امکان توسعه ابزارها و خدمات جدیدی همچون صدور ضمانت‌نامه و ارائه خدمات ارزی برای بانک‌های قرض الحسنه پیش‌بینی شده که این بانک نیز در حال ورود جدی به این حوزه‌هاست.

وی با بیان اینکه ۲۴ میلیون نفر امروز مشتری بانک قرض الحسنه مهر ایران هستند، گفت: کمترین نسبت مطالبات غیرجاری در شبکه بانکی کشور متعلق به این بانک است که هم‌اکنون حدود یک درصد است. بانک امروز به بازیگر اصلی در حوزه قرض الحسنه کشور تبدیل شده و این مسیر با اتکای کامل به اعتماد مردم طی شده است.

فتحعلی از افزایش سقف تسهیلات به مشتریان حقیقی، اصناف و حقوقی خبر داد و گفت: بانک در حال بازطراحی کامل سبد محصولات خود متناسب با ذائقه گروه‌های مختلف از جمله خانوارها، اصناف، شرکت‌ها و فعالان اقتصادی است و توسعه شعب نیز با رویکرد بانکداری دیجیتال و جاتیابی

هدفمند دنبال می‌شود.

مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران از برنامه ارائه خدمات به اتباع خارجی، دانشجویان غیرایرانی و زائران خبر داد و گفت: طراحی «کارت رایلی» برای زائران و اتباع خارجی می‌تواند ضمن تسهیل مبادلات، نقش مهمی در شفافیت مالی و مبارزه با پول‌شویی ایفا کند؛ همچنین ارائه خدمات ارزی برای ثبت سفارش و تجارت خارجی اصناف و شرکت‌ها در دستور کار قرار دارد.

وی با اشاره به تعاملات بین‌المللی افزود: بانک قرض الحسنه مهر ایران بر پیمان‌های پولی دوجانبه، از جمله استفاده از یوان چین و سازوکارهای منطقه‌ای تمرکز کرده که در این زمینه، پیگیری مجوزهای لازم با همکاری بانک مرکزی در

حال انجام است. مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران با تأکید بر ضرورت توسعه مبانی نظری بانکداری اسلامی اظهار کرد: یکی از خلاهای جدی کشور، ضعف در فقه معاصر حوزه بانکداری قرض الحسنه است؛ به همین منظور، بانک قرض الحسنه مهر ایران با همکاری حوزه علمیه، مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اقتصاد اسلامی و بانک قرض الحسنه رسالت در حال راه‌اندازی یک بنیاد اندیشه‌ورزی برای تولید نظریه و مدل‌های فقهی نوین است. فتحعلی افزود: در این مسیر، نشست‌های متعددی با علمای شیعه و اهل سنت برگزار شده و حتی درباره نرخ چهار درصد کارمزد، گفت‌وگوهای فقهی عمیقی شکل گرفته که منجر به تفاهم و رفع بسیاری از شبهات شده است.

وی با اشاره به برنامه‌های بانک در حوزه‌های اجتماعی نیز گفت: بانک قرض الحسنه مهر ایران در حال طراحی یک اکوسیستم کامل حمایتی برای ازدواج و فرزندآوری و همچنین پوشش دادن نیازهای کودکان، نوجوانان و جوانان است تا سیاست جوانی جمعیت به‌صورت عملیاتی در بانک محقق شود.

مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران با تأکید بر نقش علما و مراجع در پیشبرد این مسیر اظهار کرد: حضور و حمایت معنوی علما و مراجع می‌تواند مسیر توسعه قرض الحسنه را هموار کرده و این الگوی مردمی و اسلامی را به یک گفت‌مان غالب در نظام بانکی کشور تبدیل کند؛ اتفاقی که منافع آن مستقیماً به مردم و کل نظام خواهد رسید.

وقتی مدنی‌زاده از بازارسازی ارزی می‌گوید، اعتقاد و صحبت‌های همیشگی او نوعی مداخله موسوم به «حراج هلندی» است، یعنی کنترل قیمت‌ها از بالا و نه آنکه به دنبال قیمت‌ها ب‌دوند و مهمات ارزی را هدر دهند

آخرین مسأله که شاید مهم‌ترین هم باشد توجه ویژه تیم اقتصادی به رونق بخش واقعی است. وقتی وزیر از تخفیف‌های مالیاتی و اصلاح فرآیندهای گمرکی می‌گوید، یعنی «تولید رقابتی» و نه «تولید رانتی» قرار است توسعه یابد

با رسانه‌های متنوع مؤسسه ایران دیده خواهید شد

ایران

خط ویژه پذیرش آگهی ۱۸۷۷

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران

ایران